

Lo Somaten

DIARI REGULAR I TA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dilluns 1 de Novembre de 1897

Núm. 3.408

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.
n. provincias trimestre.
Extranjer y Ultramar.
Antónels, a preus conveñis.

Pias.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORKOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
librerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Honrar als m rts!

Al meu amic Antoni Pascual.

Mon estimat amic: poch podeu pensarvos l' entusiasme que m' ha causat la lectura del article titulat «Requiescat in pace» que acabau de publicar en Lo SOMATENT. Vostre hermós treball, puch assegurarvos que m' apar lo mellor que haureu fet en vostra vida, y un dels més notables qu' hagin brollat de las plomas dels més invictes y eminents fills de Reus. Vos ho dich sense adulació ni falsia, ab lo llenguatge del cor: vostre article mereix esser recordat sempre pels fills d' aquesta ciutat, tant baix lo punt de sa bellesa literaria com per son noble y elevat patriotisme. Vostre article es l' obra d' un verdader artista y d' un supervivent d' aquella generació d' humanitaris patricis que tenian per la cosa més sagrada honrar als seus pares y á la seva ciutat.

La lectura de «Requiescat in pace» haurá arribat fins al cor de Reus, si es que Reus encare te cor. La deshonra més gran que pot lliensarse la ciutat sobre sí mateixa, es que passi en silenci vostre article y no fassi cas de sa magistral lliçó. Y no fora estrany, amic Pascual, que aixís succehis, perque Reus fa temps que ha olvidat la seva noble història, y aqueix poble ants artista y de noble caràcter, s' ha tornat comerciant y egoista, y li fan més servey los papers vells pera embolicar las especies que 'ls nous pera cercar en ells l' aliment esperitual pera nodrir son ànima.

Reus ha olvidat completament als seus fills que sacrificaren sa existencia y son benestar pera donarli dias de gloria. Mare sense entranyas y sens amor pels seus fills, casi á cap ha recullit en son si entre las sagradas parets del seu cementiri. Prim y Mata reposan á Madrid; Fortuny á Roma; Bartrina á Barcelona..... Reus hauria d' anar en pelegrinació á aqueixos llochs may siga sino á recullir un pols d' aquelles cendras sagradas, que hauria de guardar dins de les urnas de sos temples. Nostres passats ho haurian fet. Es just donchs, que 'l Reus d' avuy destrueixi las venerandas reliquias de nostres passats, perque ellas, de dins de sas tombas estant, no 'ns estigan acusant constantment de nostra immense rubina moral. ¡Que 'ls fills ingrats apartin de prop seu las reliquias y 'ls recorts dels seus nobles pares!

Vostre amic,

J. ALADERN.

La meva corona

A una morta

Despreciant las pompas vanas en que errada humanitat ab coronas de flors plenas, que 'n costan un dineral, obsequia als morts en 'quest dia per un recort tributals y que, mes que recort, semblan sello de la vanitat, per més que jo may t' oblido, puig sempre en ma pensa estás, no vull ser menos que 'ls altres y, apartantme dels errats, 'questa corona t' dedico fabricada per mas mans ab la ajuda de ma pensa que es hont ton recort viurá mentres á ma vida 'n quedi un glop d' aire que aspirar; ¡sí, mon hé, sí; jo t' ho jur ab Deu per testich!... Ja ho sabs. Acull-la que, encor que pobre, molt més que las otras val: aquesta no es com aquellas que adornos portan en gran, aquesta n' está teixida de una bona voluntad, ab trossos de ma existencia que son recort va gastant, pintada per lo dolor ab sas llágrimas de sanch.

Jo te 'n faré de coronas á lo menys una cada any y deixaré en tots mos versos de la mort lo trist senyal y en l' album que de ma vida ne tinch pera ells preparat allí totas mas poesias poch á poch 'niré ficant y cuant lo cel ho designi que jo vinga aquí á trobart... plé de plaher pujaré mos versos á resitart'.

JOSÉP FERRÉ GENDRE.

Tortosa, Octubre 97.

Mort y vida

A dintre de las fossas tot es signada, hont en las llosas las canaveras ja hen. Tot es quietut y osseras, recorts de las mortallas, cervells desfets en cendras; la mort n' hi fa sa estada. Tot es quietut y osseras, recorts de las mortallas; es hont jau pera sempre la trista vida humana.

Tant sols guayant á fora la cosa es tot cambiada; els xipres tan altívols sobre las tombas s' alçan; las euras, ¡com s' estiran per sobre del fret marbre! sas fulles saltironen, remoreijan y ballan. Las floretas gojosas rebrotan de las brancas, y entre mil maravellas demunt la mort esclatan.

PLACIT VIDAL.

CRÓNICA

Lo dia d' ahir aparagué tot ennuolat, regalantnos varis ruixadets que no mes serviren pera refrescar lo fanch de nostres carrers que motivá 'l ruixet que caigué sobre nostra ciutat á las primeras horas de la matinata.

Durant tot lo dia d' ahir en la plassa de Prim y en la de la Constitució se rifaren plats de confitura adelantantse al dia d' avuy.

Devant las portas de nostra redacció-imprempta n' hi havia dos taulas que movian tant esvalot en sos ares y arribas que no fou flux lo mal de cap que 'ns motivaren mentres enllestiam las quartillas pera 'l present número.

Aixís es que si 'l lector, sempre apreciat, hi troba alguna errada, que la dispensi, puig los caixistas tenian mes corre-cuyta en acabar que de posarse al treball.

Ahir foren moltes las familias que anaren á arreglar los panteons, capellas y ninxos de nostre Cementiri, ahont restan las despillas d' individuos de la seva familia, ab motin de la festa de demá.

Tots los Cafés d' aquesta ciutat avuy se veurán plens de gom á gom y sos duenyos respectius es de creure faràn son *Agost* en lo mes de Novembre.

En tots ells hi haurá rifa, de confitura ab lo seu corresponent rametilet, tan cobdiciat.

Acabat lo plasso pera las redempcions del servey militar en aquesta provincia, aquéstas han donat un ingrés pera 'l Tresor de 849,000 pessetas, import de 566 minyons del actual reemplaç redimits á metálich.

Los balls que donaren ahir las Societats se vegeren animadíssims.

A principis del próxim hivern empendrá son vistje á Russia l' insigne violinista Sarasate, lo cual pensa regressar en los primers dias de Maig.

Las societats, «El Alba» y «Juventud Reusense», posarán aquesta nit en escena en sos respectius teatres lo drama «Don Juan Tenorio».

En la societat «El Olimpo» hi haurá ball amenisat per la banda «Juventud Reusense».

A Sevilla hi ha obert un concurs pera premiar lo mellor projecte de monument alegòrich pera la entrada del Cementiri de dita ciutat. Pera concorrehí, alguns artistas de Barcelona han treballat de ferm, y estém segurs de que l' art catalá farà un brillant paper á las voras del Guadalquivir. Entre 'ls projectes que 'ns han anunciat hi ha 'ls de dos distingits artistas que figuran en las primeras renglas del art en Barcelona y que no fa gayre guanyaren altre concurs internacional. Pera no prejudicar la cuestió no allarguem més las noticias, per més que estém segurs de que si s' fa justicia no deixarán d' ésser apreciats los molts y veritables mérits de la obra dels dos artistas de que parlem.

Crónica teatral

MISS HELYETT

La representació que d' aquesta obra tingué loch ahir á la tarde nos agradá molt poquet.

Las exageracions de la major part dels artistas en lo desempeñyo de sos respectius papers nos feren recordar lo «zénero chico» y francament, per mes que 'l públich de tarde es molt distint del de la nit creyém que 'ls artistas havian de distingir, que en la platea hi havia personas respectables que tenian interés en sentir y veure la «Miss Helyett» dirigida per tant reputat mestre com lo senyor Perez Cabrero.

Celebraríam que 'ls artistas prenguessin en consideració aquets desinteressats consells, é imitessin en lo successiu á la simpática Srta. Perez Cabrero y al beritono encarregat del important paper de *Pintor*, que s' feren aplaudir en justicia.

La andalusa *Lola* de la citada Srta. Perez Cabrero, podém dir que nos resultá ben nova y que tot seguit s' atragué las simpatias lo mateix del públich que gaudeix en contemplar bells rostres y noyas graciosas, que 'l qui més exigent admira al art en lo que d' art té.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—La Festa de Tots los Sants.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Segueix á las 6 de la tarde lo *Novenari* d' ànimas en lo qual lo Reverent Sr. Rector donará una conferencia esperitual, acabantse ab los laments de las ànimas.

Avuy á las 9 del mati se celebrará un aniversari en sufragi dels difunts Germans de Nostre Senyor Nazaret.

Sant de demá.—La Conmemoració dels fidels difunts.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compànyia d' ópera y sarsuela espanyola
DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions pera avuy.—Tarde: la aplaudida sarsuela en 3 actes y 9 nou cuadros, del mestre Chapí, titulada «Mujer y Reina».—A dos cuarts de 4.

Nit: 3.ª d' abono.—Se posará en escena la aplaudida sarsuela en 3 actes del mestre Chapí, titulada «La Bruja».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

